

Luukkainen ym.: Ehdotus laiksi arvonlisäverolain muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Joukkoliikennettä koskevat säännökset arvonlisäverolaissa ovat kohtuuttomat. Julkisyhteisöjen maksamien tukien tai alijäämien verottaminen johtaa suuriin taksakorotuksiin ja heikentää oleellisesti joukkoliikenteen kilpailukykyä suhteessa henkilöautoliikenteeseen. Tämä puolestaan johtaa todennäköisesti joukkoliikenteen vähenemiseen aiheuttaen vakavia liikenne-, yhteiskunta- ja ympäristöpoliittisia seurauksia.

Tukien ja alijäämän verottamista perusteltiin hallituksen esityksessä sillä, että verottamatta jättäminen merkitsisi verotuen myöntämistä ennestään tuetulle joukkoliikenteelle ja korostaisi sen eriarvoista asemaa suhteessa muuhun joukkoliikenteeseen. Tosiasiallisesti tuen ja alijäämän verottaminen merkitsee sitä, että valtio verottaisi kuntalaisilta kerättyjen varojen käyttämistä joukkoliikenteen ylläpitämiseen. Tuen ja alijäämän jättäminen verotuksen ulkopuolelle ei vääristä yritysten keskinäistä kilpailua. Tämän estää jo kilpailulainsäädäntö.

EU-komissio antoi 14.12.1993 vastauksen Suomen verotavoitteisiin jäsenyysneuvotteluissa.

Vastauksesta ilmenee, että EU:n komissio ei hyväksy Suomen tavoitetta, jonka mukaan joukkoliikenteen tuet ja alijäämät tulisivat verolle.

Näillä perusteilla me allekirjoittaneet kansanedustajat esitämme, että arvonlisäverolakia muutetaan ennen sen voimaantuloa siten, ettei joukkoliikenteen saamia tukia tai toiminnan harjoittamisesta aiheutunutta kunnan tai osakaskuntien kattamaa alijäämää lueta veron perusteeseen. Tämä edellyttää lain 79 §:n 1 ja 2 momentin sekä 130 §:n 2 momentin 2 kohdan kumoamista sekä 1 ja 6 §:n muuttamista. Kuntien ja Pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunnan tulee olla verovelvollisia henkilökuljetuspalvelujen myynnistä, vaikka toiminta ei tapahtuisi liiketoiminnan muodossa.

Liikennepoliittisesti on tärkeää, ettei henkilökuljetustoiminnan harjoittajien verovähennys-oikeutta rajoiteta muutosten yhteydessä. Rajoittamisen vaikutus olisi samansuuntainen kuin tukien lukemisen veron perusteeseen. Tätä voidaan pitää eurooppalaisen arvonlisäverojärjestelmän vastaisena.

PERUSTELUT

1 §: Lain 79 §:ssä olevien henkilökuljetustoimintaa koskevien säännösten kumoamisen johdosta henkilökuljetustoimintaa koskevat viitaukset edellä mainittuun pykälään ehdotetaan poistettaviksi tarpeettomina.

6 §: Jotta kunta ja Pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunta voitaisiin henkilökuljetustoiminnan tappiollisuudesta huolimatta katsoa verovelvollisiksi, ehdotetaan lain 6 §:ään lain oikean soveltamiskäytännön varmistamiseksi lisättäväksi tätä koskeva uusi 3 momentti. Momentin

mukaan kunta ja Pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunta olisivat verovelvollisia harjoittamastaan tai järjestämästään henkilökuljetustoiminnasta silloinkin, kun toiminta ei tapahtuisi liiketoiminnan muodossa. Momentin sisältö vastaisi EU:n 6. arvonlisäverodirektiiviä, jonka mukaan kunnan harjoittama henkilöliikennetoiminta on aina verollista, vaikka sitä harjoitettaisiinkin tappiollisesti.

79 §: Henkilökuljetustoimintaa koskevat momentit 1 ja 2 ehdotetaan kumottaviksi. Vastaa-

vasti 4 momentin viittaukset ehdotetaan muutettaviksi tapahtunutta muutosta vastaaviksi.

Koska joukkoliikenteen järjestäminen riittävässä laajuudessa ei olisi ilman tukijärjestelmiä mahdollista, ehdotetaan henkilökuljetustoiminnan tukien ja alijäämän verottamisesta luovuttavaksi. Henkilökuljetustoiminnan tukemista ei ole syytä asettaa muiden toimintojen tukemisesta poikkeavaan asemaan. Tukien ja alijäämän jättäminen arvonlisäverotuksen ulkopuolelle ei aiheuttaisi kilpailuvääristymää. Ehdotetussa muu-

toksessa on otettu huomioon EU:n kanta joukkoliikenteen tukien verotukseen.

130 §: Pykälän 2 momentin kohta 2 kumottaisiin 79 §:n henkilökuljetustoiminnan tukia koskevien säännösten kumoamisen johdosta tarpeettomana.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että Eduskunta hyväksyisi seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

arvonlisäverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 30 päivänä joulukuuta 1993 annetun arvonlisäverolain (1501/93) 79 §:n 1 ja 2 momentti, muutetaan 1 §:n 3 momentti, 79 §:n 3 ja 4 momentti sekä 130 §:n 2 momentti ja lisätään lain 6 §:ään uusi 3 momentti seuraavasti:

1 §

Yleisradiotoiminnan harjoittamisen katsotaan tapahtuvan liiketoiminnan muodossa silloinkin, kun toiminnan harjoittamiseen saadaan 79 §:ssä tarkoitettuja korvauksia.

6 §

Kunta ja Pääkaupunkiseudun yhteistyövaltuuskunta ovat verovelvollisia harjoittamastaan tai järjestämästään henkilökuljetustoiminnasta silloinkin, kun toiminta ei tapahdu liiketoiminnan muodossa.

79 §

Veron perusteeseen luetaan Oy Yleisradio Ab:n valtion radorahastosta saama korvaus.

Tämä määrä ei sisällä veron osuutta.

130 §

Edellä 1 momentissa tarkoitettu palautus ei koske veroa, joka sisältyy yksityiseen kulutukseen taikka 53 tai 114 §:ssä tarkoitettuun käyttöön tapahtuvaan hankintaan.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 1994.

Helsingissä 15 päivänä helmikuuta 1994

Hannele Luukkainen
Asko Apukka
Erkki Pulliainen
Heli Astala
Eero Paloheimo
Lea Savolainen
Eeva-Liisa Moilanen
Matti Luttinen
Heidi Hautala
Timo Laaksonen
Ulpu Iivari
Maija Perho-Santala

Eila Rimmi
Paavo Nikula
Raila Aho
Tuija Maaret Pykäläinen
Jarmo Wahlström
Jaakko Laakso
Jussi Ranta
Päivi Varpasuo
Juhani Vähäkangas
Johannes Koskinen
Jukka Roos
Raimo Vuoristo

Satu Hassi
Tuula Linnainmaa
Pekka Rätty
Esko Seppänen
Pekka Haavisto
Timo Roos
Tarja Kautto
Mats Nyby
Erja Lahikainen
Pertti Paasio
Kyllikki Mutttilainen
Claes Andersson

Jouni Backman
Pekka Leppänen
Arja Alho
Anna-Liisa Kasurinen
Väinö Saario
Ensio Laine
Jouko Skinnari
Matti Lahtinen
Marja-Liisa Tykkyläinen
Tina Mäkelä
Antero Kekkonen
Tuulikki Hämäläinen
Heikki Rinne
Ritva Laurila
Virpa Puisto
Tero Mölsä
Reijo Laitinen
Lauri Metsämäki
Martti Tiuri
Arja Ojala
Margareta Pietikäinen
Minna Karhunen

Tarja Halonen
Kari Urpilainen
Kari Rajamäki
Jörn Donner
Liisa Jaakonsaari
Matti Louekoski
Henrik Lax
Reijo Lindroos
Esko Helle
Paavo Lipponen
Lea Mäkipää
Matti Vähänäkki
Kalevi Lamminen
Maija Rask
Sulo Aittoniemi
Leila Lehtinen
Timo Ihamäki
Eva Biaudet
Kaarina Dromberg
Outi Ojala
Riitta Myller
Martti Korhonen
Tuulikki Ukkola

Aarno von Bell
Marjatta Stenius-Kaukonen
Hanna Markkula
Pentti Lahti-Nuuttila
Pirjo-Riitta Antvuori
Jan-Erik Enestam
Sinikka Hurskainen
Iiris Hacklin
Kerttu Törnqvist
Hannu Suhonen
Mikko Rönholm
Antti Kalliomäki
Leena Luhtanen
Erkki Tuomioja
Marja-Leena Viljamaa
Marjut Kaarilahti
Jukka Gustafsson
Raimo Vistbacka
Marita Jurva
Iivo Polvi
Olli Rehn
Osmo Polvinen

